

2023. március 31., péntek – Jn 10,31-42

Ban-ben

Az idézett részben párbeszédben áll a tanító és a tanítását nem értő hallgatóság, vagyis a potenciális tanítványok. A párbeszéd eredménye, hogy a hallgatóság a tanító megkövezését tervezi. A hallgatóságnak saját értékrendje van, a tanító ismeri azt, elmagyarázza, hogy annak helyes értelmezésével el lehet jutni tanításához. Az embernek botrány, ha egy ember Istenné teszi magát, hogy egy másik ember foglalja el Isten helyét. Ha ezt hatalommal teszi, az ember meghunyászkodik, de értékrendjében erőszakot szenved, akárcsak a zsidók, amikor istennek kellett elfogadniuk a római császár személyét. Az evangéliumi történet csúcspontja, amikor Jézus éppen az Írásra alapozva fejt ki, hogy az ember Isten, vagyis isteni lényeg, Isten fia, sőt, már az is, akihez szól az Isten, már Istennek minősül. Az Istenhez tartozást, vagyis az Isten állandó jelenlétét az emberben éppen az ember tettei igazolják. Az Istenhez tartozás, a vele egylényegűség két dolgon múlik: az Isten által világba küldött létünk és a küldöttségünket és odatartozásunkat elfogadó döntésünk révén.

Úgy tudjuk, minden teremtmény az Isten akaratából kerül a világba, a lélek forrása az Isten. Az anyag eredete és szerepe nem világos számunkra, de történeti tudásunk azt mondja róla, hogy az Istentől formált lélekkel való egységében van a harmonikus nyugvópontja. Az anyag rendezett, a lélek viszont szeretetre képes, ami fölötte áll az anyag rendezettségének; az anyag tökéletesen engedelmes, de a szeretet világában nem érvényesülhet maradéktalanul az alap-rendszere. A szeretet képes az anyagnak új rendezettséget adni, olyat, amely nem ütközik az anyag törvényeivel, sőt az anyaghoz kapcsolódó szerető lélek arra is képes, hogy az anyag sérülése, élő rendszerének pusztulása árán is szeressen, vagyis anyagilag alakítsa, feláldozza magát. Az anyag léte vezet a látszólagos paradoxonhoz: „...az Atya énbennem van és én az Atyában.” Amikor elgondolkodunk ezen, láthatjuk, hogy döntésünkkel Isten fiává válva teljesíthetjük ki a teremtés ránk bízott részét. A kert is a tulajdonosára van bízva, és a táj arculata a kertek gondozottságától függ! Aki a maga kertjét rendbe rakja, az hozzájárult ahhoz, hogy a táj harmonikus és élhető legyen. A szép táj pedig a szépség harmóniáját építi fel lakóiban is. Ha valaki elhanyagolja a kertjét, ott a vágyottól idegen, kusza és öntörvényű rendszer kezd tenyészni, és képes megfertőzni, lerontani a gondozott kertet, általuk az egész tájat is.

Sorsunk az életünk alakításától függ. Ha istenivé alakítjuk, akkor mondhatjuk, hogy Isten gyermekévé válunk (hiszen tesszük az Ő akaratát), ha pedig átalakult azzá, amire teremtője szánta, akkor már nincs többé különbség. Jézus kifejtette, de hallgatói nem fogadták el. Nem is értették. A hallgatóság egy másik nem anyagi erőnek engedelmeskedve ragadott köveket. A szellem ereje parancsolta nekik az ellenszegülést. Az a szellem, amely ugyancsak teremtett, tud a lélekről, a fejlődésben működik, történeti síkon és a térbeliség éppúgy meghatározza, mint az anyagot, noha nem anyagi természetű.

Uram, vajon az Isten lelkével töltekezem-e be, vagy elnyomhatja bennem a történetben gyökerező időnek alávetett szellem, amely az anyag világában fejt ki magát? Ha a szeretet hangját ellentétesnek tartom ítéleteimmel, megbotránkozom-e, vagy lelkiismeret vizsgálatra indít? Én is erővel, szigorral, napi rutinnal akarok-e érvényt szerezni vallott értékeimnek, vagy inkább a lélekre figyelve szeretném megérteni a még érthetlent? A Szentlélek talán az időben létezik, mert csak Jézus mennybe menetele után érkezett hozzánk? Vagy mindig is velünk volt, de Jézus élete, példája, tanítása és áldozata indított el bennünket arra, hogy tudatosítsuk magunkban és figyeljük a hangját? Segíts Istenem, hogy ne a rendszert, hanem a lélek hangját figyeljem egész életemben!

Benyhe István, Budapest